

1 Κορίνθια Δίγκυο

Magara 1

¹Dóná'η janí: Pául, asá kí Wúo'η áre tarí káwe, álán Jáásodunjo Yasúa'η kurême een kí dáin̄ bára Sisonoos, ²gé nás Wúo'η masîg kwă-sí in domon̄ rímmen̄ káwe. alá korinsia'η deém k̄ain̄ na kin bá bíban̄ aisa tarí káwe álán Wúo'η kwa ban̄, bí alá kí Jáásodunjo Yasúa'η dorá kéen̄ kwa ban̄, na kí kwa lóó bi lóóle ará ban̄, alá dáin̄ Lonpii Yasúa-sí bagi kawe, alá yeen̄ díen̄ na dáin̄ Lonpii. ³Kalán tullin̄ na aarīn̄ díe-lé pégél-ii alá Wúo na dáin̄ bâ Lonpii Yasúa Jáásodunjo-lé úndula. ⁴Pául Wúo-sís assó assó belén, Ká kerrég díen̄ uún̄ dúin̄-sís assó assós ámin̄ idin̄ ná yé kí Yasúa'η dorá bīn̄a tullin̄ paalí. ⁵Idin̄ ná kí Jáásodunjo'η dorá kawája bēn̄a, inná kurro ásán̄ déen̄ domon̄ bawlíti na ótán̄ jíwina nyét-le asá kí kéen̄ kuo tiyyána tiili, ⁶Na in dáin̄ jibé-sís puttó pii alá Jáásodunjo'η η'ín̄ risin̄. ⁷ásán̄ bí tullin̄'ín̄ dol tog dog warī ás ban̄ ba alá bain̄ ná masa tâwre baan̄ álán̄ dáin̄ Lonpii Yasúa-sí tawra kawía. ⁸Yé bīn̄a gín̄ júndí ná puttó d̄aw béerél naman̄ nín̄ dáin̄ Lonpii Yasúa Jáásodunjo'η sog páágó alá b̄arna'η karī kawη-ii ná sín̄ lóm á ban̄ba. ⁹Wúo see j̄ain̄-ii áisa bīn̄a tarí piá kí déen̄ kwě Yasúa Jáásodunjo díin̄ Lonpiin̄ amparin̄ ban̄. ¹⁰Jan̄garin̄i masîg kwă'η dió: Bárna ká bīn̄a-sí gi kí Yasúa Jáásodunjo'η kona kurro anni, álán̄ bí díen̄ tâs-lé arī ila-lé basi alá bámin̄, na ãw ná díen̄ tâs-lé jan̄garin̄i á keba. Marran̄ ãw ná bís tullén birgín̄ nás járri tog bain̄ ajīn̄ tog bain̄. ¹¹Kúin̄ b̄arna Kelew'ín̄ ton̄'ín̄ kwa d̄i gis in̄ aán̄é ala díen̄ tâs-lé guldan̄a k̄ain̄. ¹²Na arī alá ká déen̄'ín̄ írsin̄ báila-ii: Alá bí díen̄ dió bī duó in̄ belén, " Ká Pául-sí karī ulu," na keer ná in̄ belén "Ká Apollos-sí karī ulu," na keer ná in̄ belén, "Ká Kepas-sí karī ulu," na keer gal ná in̄ belén, "Ká Jáásodunjo-sí karī ulu." ¹³Jáásodunjo náárin̄ila? na Pául-sí k̄ald̄abu-lésa k̄aldul ná díen̄ uún̄ way? wal bīn̄a-sí gisa kí Pául'ín̄ gisa kona k̄abí? ¹⁴Ká Wúo sís assó assó á min̄ asá díen̄ dió duó tog bikír-sí ás á baba, bá délin̄ Kirapus na Gayas-sís ná á ba. ¹⁵Álán̄ duó á keba ná in̄ kwă áisa bīn̄a-sí kúin̄ kona k̄abí. ¹⁶(Egél ká dog-si Istipanos-sís kí kéen̄ ton̄'ín̄ kwan̄ á ba. Marran̄ t̄abu'η ây-ii w̄ain̄itiba ala díen̄ paál duó keer kee nás ká ába.) ¹⁷Jáásodunjo ka-sí idin̄ ádden̄ áy-ii piyába ásán̄ kwa-sí abun̄ marran̄ idin̄ gí ádden̄ piá ásán̄ kwa-sí belé tullê áwlíti, na belé tullê asá áwlíti ásán̄ kí duldi'η kwě'η riin̄ á áwliba, álán̄ Jáásodunjo'η k̄ald̄abu-sí kurro warī á in̄iba. ¹⁸Jáásodunjo Wúo'η kurro na riin̄-ii, idin̄ ná k̄ald̄abu'η domon̄ kila kwa-lé ullin̄i asá kágín̄ tíya. Marran̄ dáí-lé asá kopon̄o Wúo'η kurro gé. ¹⁹Wúo'η domborēn̄a toya'η dió in̄ rímmen̄ en̄a, Ká kwa riyána'η riin̄-sí nín̄ áaso. Na ká dundí nín̄ nán̄ kwa riyána'η arrá jarân̄'ín̄ kurro warī in̄i. ²⁰Duó riyâ aál kee? Na Mûsa'η dáalí'η guud̄páalí âyyé? Na naa'η ayén̄á'η gulda dun̄o âyyé? Wúo in̄ d̄aldi'η ulul á piyába? ²¹Idin̄ ná Wúo kí déen̄ riin̄ soñn̄a páári piyá nás arrí álán̄ in̄ d̄aldi'η kwa-sí á júndíba ná kí díen̄ riin̄ táári káwa ásán̄ Yee kíwíya Marran̄ Wúo namás kí dáin̄ guud'ín̄ jáwlín̄ ullin̄'ín̄ dorá arrí ásán̄ kila kwa-sí jópó alá Yee see kéeli. ²²Yaúda ósoma pirjēn̄a k̄oili na Yunánin̄á ná riin̄ k̄oili. ²³Marran̄ kí in-si káwlíti Jáásodunjo-sí asa k̄ald̄abu-lé kawgíe, in̄ namá ila domon̄-ii asá Yaúda-sí jin̄o'η dító indel na j̄ara-sí nás gal ullin̄ indel. ²⁴Marran̄ kila kwa-lé alá Wúo taríya, miín̄ Yaúda naman̄ Yunánin̄á, in̄ domon̄ bá jáásodunjo-ii alá Wúo'η kurro gé na alá Wúo'η riin̄-ii. ²⁵Idin̄ ná ila asá in̄ lón̄ítí ala Wúo'η ullin̄-ii kuldīn̄a'η riin̄-lé soñn̄á riyá-ii, na ila asá in̄ lón̄ítí ala Wúo'η nyukkin̄-ii kuldīn̄a'η kurro-lé soñn̄á k̄akkíré-ii. ²⁶Na naa kúin̄ b̄arna, bí ay-ii baán̄á ila dió aila Wúo taríya. Duldi'η kwě nún̄i na díen̄ dió kwa ittâ k̄ain̄, alá riyána wala k̄akkírēn̄a k̄ain̄ walagal alá kuri kwă'η ton̄'ín̄ kwa-lé k̄ain̄. ²⁷Marran̄ Wúo bá ila-sí jáán̄ó alá duldi'η kwě in̄ law̄ ala ullin̄-ii ásán̄ kwa riyána-sí t̄abu'η túyí iní. marran̄ Wúo bá arī ila-sí jáán̄ó alá d̄aldin̄ in̄ law̄ ala nyukkin̄-ii ásán̄ kwa

kakkíreṅa-sí tabu'ḡ túyí íní. ²⁸Wúo ǵri id-sí jáǵńó alá daldĩḡ in laḡ ála dũ-ii na dũ'ḡ jelló-ii. asá ǵri júrus lónítí aláń ótá kid-sí paasó alá daldĩḡ tagída laḡ. ²⁹Na naa duó tog dog á keba ásáḡ Wúo'ḡ tabu'ḡ taga doḡgóré eeḡ. ³⁰Marraḡ Wúo aila biḡa-sí júndí nás kí Yasúa Jáásoduḡo-sí birǵĩḡ, aisa kiḡa riḡḡ eḡa ǵl Wúo-lé úndul. Na ila dáilé wariggiḡ, na tiyyiḡ na jopónó-ii. ³¹Na naa inná alá rímmen eḡa, "Duó alá kóil ásáḡ doḡgóré eeḡ bá ǵw nás ǵri idĩḡ doḡgóré eeḡ alá Loḡpii piá.

Magara 2

¹Jáásoduḡo asá kǵldǵbu-lé kǵldul'ĩḡ domoḡ: Alá ká kúduĩḡ dorool dǵe-lé ǵl kúĩḡ bǵrḡa, ká kí uuḡa appáḡa á ǵlba kí duldĩ'ḡ kwě riḡḡ á ǵlba aisa biḡa-sí Wúo'ḡ bútu tambíe ǵ. ²Idĩḡ nás ká in ǵrri ila dío alá kíbiḡa kaǵńá díeḡ tǵs-lé Yasúa'ḡ guud'ĩḡ jáwli'ḡ paál ǵri tǵg dog'ĩḡ uu puttó ǵilǵḡ á tǵba yee-sí asá kǵldǵbu-lé kǵldul. ³Na ká alá kíbiḡa kaǵńá ká nyokké aǵńá ná kí kǵli saasonǵá ítĩḡá. ⁴Na dúĩḡ domoḡ na guud'ĩḡ jáwli kí riḡḡ na jibé'ḡ uuḡa á kǵĩḡba marraḡ bá kí kuo tiyyǵḡa'ḡ na kurro'ḡ jáwli kǵńá, ⁵Naa díeḡ see jǵyĩ-ii kuldĩḡa'ḡ riḡḡ-lé ǵs tiélba marraḡ ǵsa Wúo'ḡ kurro-lé tiél. ⁶Wúo'ḡ riḡḡ marraḡ kí riḡḡ'ĩḡ domoḡ-sí kila kwa'ḡ dío kírsiḡ alá kuo'ḡ ere kǵkkíré kiḡi, marraḡ in naǵḡ ayéńǵa'ḡ riḡḡ ǵiba, walá naǵḡ ayéńǵa'ḡ kuriḡa'ḡ riḡḡ ǵiba, alá kawsĩḡá. ⁷kí máǵḡ Wúo'ḡ riḡḡ'ĩḡ kírsiḡ alá ila bútu-ii asá júúliḡá, na asá Wúo káĩḡ galaḡa'ḡ uuḡ ǵrri nás táári piá main asá tin kǵĩḡ ná ǵs tánaba. ⁸Naa'ḡ ayéńǵa'ḡ kuriḡa-lé tog dog á keba ná in riḡḡ'ĩḡ arrá ráǵḡá, na abá niḡ déeḡ arrá kǵrǵl galaḡa'ḡ Loḡpii kǵldǵbu-lé á síḡ kǵldulba. ⁹Bá bará dog inná alá rímmen eḡa ǵri alá duó tog dog tóórĩḡ á jǵǵilaba walá kel á amǵba, ǵri alá duó tog dog tóórĩḡ déeḡ tabu'ḡ in á jáába aláń eeḡ bá in ǵri-ii, asá Wúo kila kwa-sí ǵsíleḡ piá alá yee kóili. ¹⁰Wúo-ii náis kin úduńǵá-sí kí kuo tiyyǵḡa'ḡ dorá tawrá jáwí. Kuo tiyyǵḡa ǵri bi ǵri-sí miĩn kǵeḡ kǵriḡa-lé urgule, namaḡ Wúo'ḡ ǵre asá miĩn dío júúliḡ-sí dío dog urgule. ¹¹Iláĩḡ ná kié nás kwa'ḡ bára'ḡ járiḡa loḡ, kabá délliḡ Wúo ila-ii nás loḡ alá kuo tiyyǵḡa déeḡ dío kǵiḡ wala. ¹²Na kí ila dorá tǵg duó á keba nás Wúo'ḡ járiḡa-sí loḡ, bá délliḡ Wúo'ḡ kuo gé nás kila járiḡa-sí loḡa. kila kuo asá kí koomé dǵldĩ'ḡ kuo á geba máǵḡ kila kuo-sí-ii nás koomé alá Wúo áddeḡ piá aláń kí ǵri id'ĩḡ arrá karǵḡ aila Wúo hǵ íní. ¹³Na kí ká kila uuḡa kírsiḡ asá kí duldĩ'ĩḡ kwě'ḡ riḡḡ á kǵwliéba marraḡ kí kila uuḡa kírsiḡ asá kí kuo tiyyǵḡa'ḡ dorá kǵwlié asá kí kuo'ḡ uuḡa-sí kuo kwǵ-sí déeḡ arrá kǵriḡél. ¹⁴Na duó asá kuo á keba kila údónǵá-sí ǵs tiĩnelba alá Wúo'ḡ kuo-lé úndula, marraḡ yee máǵḡ bás ulliḡ lónítĩya naḡ tóĩḡ aláń díeḡ arrá ráĩḡél. iláĩḡ ná kila úduńǵa'ḡ temen'ĩḡ jarri bá kí kuo'ḡ dorá ǵrriḡ. ¹⁵Duó asá kuo kee bá síḡ taga kila údónǵá -sí taga ǵrri, marraḡ duó á keba aláń yee taga ǵrri. ¹⁶Inná abá Wúo'ḡ domboreḡa toya'ḡ dío rímmen eḡa ki-ii alá Wúo'ḡ Tabu'ḡ koro'ḡ arrá ráĩḡél? Kiyé ásáḡ yee-sí taga uuḡ see kwě? Bá bará nás Jáásoduḡo'ḡ tabu'ḡ koro kǵiḡ.

Magara 3

¹Wúo'ḡ táári kwǵ: Kúĩḡ bǵrḡa ká kúduĩḡ dorol biḡa taga in ǵis írsiḡóba in ná kuo kwǵ, marraḡ ǵisa in írsiḡó inná kwa asá kí dǵldĩḡ mondomondo kiḡi, inná kila kwa alá see jǵyĩ-lé nyokké ge, inná dogólá dokéḡa Jáásoduḡo-lé. ²Ká biḡa bora gĩs aní ná bába biḡa nuḡ taḡḡire ǵi-ii aníba aláń bǵm, idĩḡ ná bí déeḡ'ĩḡ aasila á baǵńǵaba; Namaḡ naa déeḡ'ĩḡ asila á baḡba aláń bǵm. ³Iláĩḡ nás bí baĩḡ nás kí in dǵldĩ mondomondo bindel. Iláĩḡ ná miĩn díeḡ tǵs-lé kilmǵa'ḡ puḡkiḡ na gulda kǵiḡ, bí kí in dǵldĩ mondomondo ǵs bindel bǵ, ná útónǵá kí in duldĩ'ḡ kwě'ḡ koraḡa baw? ⁴Abá díeḡ dío díĩḡ in beléḡ, "Ká Pǵul-sí kǵri ulu," na keer ná in beléḡ, "Ká Apollos-sí kǵri ulu," na bát útónǵá in á bawbǵ in ná in dǵldĩ'ĩḡ kwa? ⁵Na yé Apollos kiyé? na yé Pǵul kiyé? kí bá délliḡ

Wúo'ň táári kwă kaň alá kí dáin dorá belé tullê-sí see biyá, Duó bi duó dáin dió bá ila táári piá aila Lonpii íní. ⁶Ká bá dólán usuño Apollos namás koro jíní, marraň namá Wúo kéná ná kurú-sí júndí ná túí. ⁷Na naa duó alá kurú rugo wala duó asá koro jíní tagída á geba. Duó alá tagíd-ii bá Wúo-ii alá kurú-sí júndí ná túí. ⁸Duó alá kurú rugo na duó asá koro jíní kwa aw dog bá aji tog'ín táári-iiná kawe, na duó bi duó ásán kéén duléná bóyé kí ila dorá ál táári piá. ⁹Iláin ná kí Wúo'ň tǎwse kwă kaň. Na bí namá Wúo'ň ray baň, naň Wúo'ň daa baň. ¹⁰Kí ila tullin aila kaa ila Wúo íní ká edebes ađi inná jutúmó kwă'ň tabu ríya, na duó keer ná edebe'ň iri'ň ere tuum. Marraň duó bi duó álán bâl-lé jaa yé ay-ii tuum. ¹¹Iláin ná duó keer á keba ásán edebe keer jágí iláin paál asá námán kagiye, alá Yasúa Jáásodunjo-ii. ¹²Duó díig ásán siir na podda, na kítóńá tárrańa, walagal kurúná, na dǎy, na dólke, álán edebe'ň iri'ň ere daa túúmó, ¹³Déén táári bǎń lóńńóla iláin ná jansa'ň soog bá sín taraásin pulńí, na ila táári-sí bǎń kí utú tawrá kawíya. Na utú bǎń ila táári'ň siba-sí arri ál duó bi duó piá. ¹⁴Abá ila ari alá kutumul sállâ aw déén jutúmó dunjo bá sín duléná bóyé. ¹⁵Abá duó dígin táári suíná ila jutúmódunjo bǎń ila táári'ň míineň eeň alá suíná marraň yé bá sín jópónó, inná alá duó kí utú'ň dió díya suwél. ¹⁶Na kí see na bí kí kíeň korola ása baluň ála Wúo'ň toň tiyyâ baň na ála Wúo'ň kuo díeň dió kaň? ¹⁷Abá duó díig Wúo'ň toň tiyyâ-sí jitti piá, Wúo bǎń yee-sí paasó. Ídín ná Wúo'ň toň tiyyâ tiyyâ-ii, na ila toň tiyyâ bá díeň dió duó bi duó-ii. ¹⁸Duó tóg déeň suur-sí júúleň apiyába. Abá díeň dió díig naán ayé'ň ótáná-le déeň tabu'ň in jáwriti ála yé riyá-ii, bá bundí ná ullin suur eeň ásá riyá rúgúnó. ¹⁹Iláin ná in daldí'ň riň Wúo'ň kúnjii ullin-ii. Inná alá Wúo'ň domboreńa toya'ň dió rímmen eńa." ²⁰Lonpii júndí ná kwa riyáńa díeň zárgán káwítíya." ²¹Na dog in rímmen eńa, Lonpii kwa riyáńa'ň járrińa-sís lonj ál járriń júrusa gé, Naa duó á keba ásán kulđińa'ň tabuńa'ň iri dongóré indel. Na kí see'ň see ótá nyét bá kíeň gé, ²²Walagal Apollos, walagal Kipas, walagal in daldin, walagal jain, walagal wáyí, walagal naa'ň ayéńá kin, walagal sooga tabu-kwă, bá nyét kíeň gé, ²³Na bí gal ná Jáásodunjo'ň baň na Jáásodunjo gal namá Wúo'ň-ii.

Magara 4

¹Jáásodunjo'ň kurêmeńa: Duó aw ná-ii kińa-sí in law ál Jáásodunjo'ň táári kwă kaň na ál oro já kwă kaň ná kwa-sí Wúo'ň bútuńa'ň âre kańíél. ²Na ila-lé sońńá oro já kwă in lónj álán kíeň sagala'ň ere seeńa gé. ³Na ka-sí báis ari ittí aisa bí bándél, walagal aisa kí duldi'ň kwě'ň tawar'ň dorá díg kéndéli. na kí see'ň see ká walá dúin suur-sí dog ás éndélba. ⁴Iláin ná ká péllét ás aluńba ála ari korroń áa, marraň ila in ás jíbítiba ála ká duldi pattâ ań. Duó aisa kaa bétel bá Lonpii. ⁵Na naa ari tog dog-sí as béndél baa ila tin tággin waar ná Lonpii á êlba. Ari asá lóo díkkô-lé júúlin yé lóo tiyyâ-lé sín êl na kilmá'ň surma-sí ná iwar. Na ila tin-lé duó bi duó ásán Wúo-lé dawá bóyé. ⁶Díeň uúnj kúin bǎńa, ká in nyéti-sí abulán na dúin iri aw álán bí mat dáilé in belé'ň arrá barán ál in beléň iláin, " paál aborá alá Wúo'ň domboreńa toya'ň dió rímmen eńa." Álán duó tog'ín iri dongóré ás bindelba na keer-sí nás duu belle. ⁷Kiyé ná-ii ji-sí kwa kerńa'ň iri jáá? Wúo áibâ aila ji-sí kila ótá nyét íní asá jain? Na abá ji-sí kéná ná-ii kanie kaán uúnj-ii nás dongóré jindel in ná alá dol á kénaba? ⁸Bí bala kíeň tabuńa-lé in bawriti ása bí máán ótá nyét baiń alá bí bôil ál mámán kawája beńa! Bí máán kí dáin paal ába kurińa beńa, Kaa máán bá gí sín tullé eńa alán ába kurińa beńa! nǎń kí bińa arrá ába kurińa kańńá. ⁹Na ka-sí báis in lónj Wúo áila kińa-sí kurêmeńa jáá náí dáldá'ň kańi'ň eré iwara inná kila kwa-sí alá janí iri kabie álán kawe. Wúo kińa-sí daldin na melega na kulđińa'ň gí jasar piá. ¹⁰Kí ulla kaň Jáásodunjo'ň uúnj, marraň bí Jáásodunjo'ň eré sońńá riyá baň. Kí nyokké kaň, marraň bí kakkíré baň. Marraň bińa bađi gí káwe, na kińa ná-ii bađi á káweba. ¹¹Ássándin dog duur na buur kaň naň nyartańa kińítí, na kalde gí na kí toň ás kaň ba. ¹²Kí kí káin końa ulúga táári sońńá kaw, na abái náaleń káwe bás

bora pattá kaw. Na abái táltílen káwe, bá kirmel. ¹³Na abá dáin írí kí jittin kíršínul bá kí beléjá simmónja kawíti. Namañ ássâ dog báí in kééli niná daldí'ín kinyo in ná duó bi duó'ñ tindil. ¹⁴Ká in údóná biñja-sí gis náis rímmen aw, ná idíñ áiba álán gi undí náis òra een, marrañ inná kúin dogólá kondóná áilán dóra awí. ¹⁵Annañ-si mad dog-si kuo líriña weyye bañ alá Jáásodunjo'ñ karí júlokwa ge marrañ ábbaña soññá ás baiñba. Idíñ ná ká kí belé tullé'ñ dorá Jáásodunjo Yasúa'ñ eré díen ábba eña. ¹⁶Na naa ká kurro gí anni álán dúin mitílli-sí karí búlo. ¹⁷Na in sibbe'ñ uuñ namá yé-ii náis biñja Timos-sí ádden á, asá Lonpii-lé dúin kwě na kondó see kuño-ii. Yé biñja-sí gín júndí ná dúin jaiñ'ín dóra asá Jáásodunjo Yasúa-lé ay-ii ñin lónjítia alá kí ila guud dúítia asá lóóle bi lóóle maşík-kwá bi maşík-kwá-sí áwlíti. ¹⁸Díen dió kwa díña kandakána kiñi, idíñ ná bí kíen tabuñja-lé in baá ká díen jagíli'ñ álán á êlba. ¹⁹Marrañ abás Lonpii âre-ii naa dakki álán bá díelé oo. Na lia ásán bá umola ná útóná kila déllin á geba alá kin kwa kandakána kírsiña, marrañ dog sín umola kaa kurro gé asá yeen kaiñ. ²⁰Idíñ ná Wuó'ñ kuriñ'ín uu belé uto'ñ áiba marrañ kurro'ñ-ii. ²¹Ëy-ii kuño-sí-ii ná bí báwñel? díelé lán dorá'ñ jawí'ñ kí bañi êl wala lán kí kilmá'ñ joiñ'ñ bugulin êl?

Magara 5

¹na kí seen see naa alá aná díen tás lé ajilin kee elalan ná jáara dog á kirmeliba; duó dee ná kí déen ba'ñ yáán kwě kuñe ii. ²na inálan bí kadaga ay baw na eláin konsa in lón á lan muníñában na duo al uu inelin piá bá in lon álan díen tás lé páál karúl. ³Eláin anañ dog ká kí suur wari aañ kí kuu bá kígin kaañ.niná duo alá kíen kí in dorá bañ ká in duó alá in ari piá máán si kí ísan dora anda ⁴Na abá lóo tog báitídi kí kuon bá kígin kaañ kí lonpii ísan kuru ⁵In duó sí árit appá dóna baa álan déen suur pasínó ásan liyañ mat sín kéen kuu lonpiñ sog lé joponol. ⁶uon see áyba álan bí kandaga baw bí as balumbá tirmá itâ ála júndí nás buus nyét sí júndíya puyel ⁷.katíñañ tirmá toya sí aw ná kara bawí námá lia assi tog tiyá been lia bañ in been niná buus diwô asá tirmá ás keeba niná aysa alum ná kí seen see tiyá bañ idíñ ná dáin írí jándon sūbu paago na naa eláin ná jáaso duonjo alá dáin írí jandon dolé ii góbo kuru. ⁸Naa aw ná dáin írí jandon sūbu kâ álan kí ela buus áyba asá katíñañ tirmá toya na útóná koron kee marañ álan kí ela buus si asá tirmá á keba alá seer na uon seen buus si. ⁹dúin domon waar kuñon in gís rímen álan kí ajilin kwañ ás birgin baa. ¹⁰Ine dúin belé in á lonba kwa alá in daldin lé kaiñ alá ajilin kwawala gal kilmaña kuráña wala júlen jaá kwá wala gal kwa kela alá kunúsa bañi kawe abá ináñ ii bá aw ná in daldí sí kundí ¹¹Marrañ naa ka biñja sí gís rímen ásan kí duó tog dog as birgin baa asá táimel ál see jay duonjo ii marañ námá gal ajilin duño ii wala gal kilmá kurá kee wala gal kunúsa bañi pii wala gal duó uto mañá wala gal kírá duonjo ii wala gal júlen jaá duño ii kí duó inilin walá dog namie a bába. ¹²Eláin ná kí kwa paal kwañ jand kaa aw bí kila kwa sí ásin bande bá alá massíg kwañ dió kaiñ. ¹³Marrañ kila kwa paal kwa sí wuó sín beet. niná alá wuon domoreña lé rímen eña duó tartás sí díen dió barañ.

Magara 6

¹Abá díen dió díg kee nas kí see jay duño keer ari díg le kelíñá ay lón ná térin jalsa kwa asá see jay as kaiñba bani álán máán bundí náis wouñ kwa díen uu ela kagílal? ²wala bása á balum ba lonpiñ kwa álan daldin sí jalsá kawe na abá in lón nas daldin kwa sí béndel bí kuru as bainbâ ásan tanasáña dokkéña sí bendel? ³Bí as balum bâ kí ásan melegaña sí kande na abá in uu see ii kí kí seen see taga kéérégin tagasáña sí bá sín kande? ⁴Naa abá bí kéérégin jaiñin tanasáña sí

balij bí kienj útóná kela kãj si bani asá massíg kwa lé lóó ás kãij ba? ⁵Ká in sí eláin áminj aysán biŋa órãja â. bát dienj dió duó riyâ díg á kebâ ásanj massíg kwa sí jalsa piá? ⁶Namás máánj see jãj duonjo, see jãj duonjo keer sí jálsá keríti ná júndí nas kela kwa see jãj wari kwã le dienj jeelóná sí kéndéli ⁷Beléj see ela ii asá see jãj keer sí jálsá báríti na ela namáis in pulhíti âl asi tóg bawya. Na kãanj uonj ii nas á binelba ásj kíméná dienj íri wayteli? na kienj surnjá lé kaanj bawrel áylanj koronja keréjéli. ⁸Námanj kienj surnja lé útóná koronja baw nanj si surnjá ótá biríti nanj kienj barŋa see jay kwã sí útóna kinilin baw. ⁹Bí ela sí as balum bâ kwa tartása sí wouŋ kuriŋ yeeŋa sí mirit ásanj á eenj ba? kóójenj ay káwal ba yâ. walá ajilij kwã walá kunúsa kwã walá musina walá kela kwa alá suuríj jujó kwã ge ¹⁰.Walá kaama walá kwa kilmaŋa kurãŋa walá kirãŋá walá kwa utonja manãŋa walá júlej jáa kwã wouŋ kuriŋ á síj komiyaba. ¹¹Dienj dió kwa di kí ela dorá kãij marãj naa kienj gís katíja kásul ná ii tiyá káwe na kí lonpi íssa jáaso douŋonj kona ná kí dáinj wouŋ kuu tiyãŋãj dorá ná ii wariga karúl. ¹²kwa di álanj bá in ãŋal ka sí kinele gís álanj arí bi arí â ee marãj arí bi arí áyba ná nisili ká mat níj in waa áyasa kinele álanj arí bi arí â marãj ká arí tog díg sí aŋ undíba ná ii déenj koy piá. ¹³Duó keer banj in kwã nuŋ diónj ii na dió nuŋí ii, ee marãj wuó aw dog sí níj paaso suur sí in á lonja ásanj ajilij táári kawe marãj ásanj lonpiŋ táári kawe na suuríj táala lonpi les tiel. ¹⁴Wuó kí kéenj kuro lonpi sí waytólá lé sáálá piá na kiŋa sí dog síj kí kila kuru waytóla lé sáálá piá. ¹⁵Bí balum si kienj surnja ála jáaso duonjonj aríjã ge ká jáaso duonjonj suuríj arí abún ná ajalãj suuríj arí â? áy lelelá! ¹⁶Bí aw nás in balum duó asá déenj suur ajalã lé rigel bá kí ye suur tog kindeli? niná al rímenj eŋa kwa aw dog námã suur tog kiŋi. ¹⁷Marãj duó asá kí lonpi kirgíjã kí ye kuu lé bá tog gé. ¹⁸Ajilij sí bákíya ná bundí katíja kernja nyét al duó pii yeen déenj suur sí ás jígítiaba marãj duó al ajilij pii bas déenj suur sí ii nás katíjaŋa pii. ¹⁹²⁰Bí as balumbá dienj suur al kuu tiyãŋãj tonj tiyã alá dienj dió kee ayala wuó íní bí kienj surnjanj á baãŋba marãj wuónj banj idíj ná ii kí temenj táárã kuli na naa kí kienj surnjá wuó síj galaŋa baw

Magara 7

¹Naa kila útãŋá aysa dienjij rímenj bâ: Duó dee lá tullê ii álanj kí yãa á kuŋeba. ²Marãj álanj ajilij júgonja sí túgã banyó bá aw duó bi duó nás déenj yaãj kwê kee na yãa bi yãa nás déenj jaré kee. ³Jaré bá aw nás déenj yaãj kwê sí pítiŋ útóná lés kilmá pis piina yããj kwê dog nás déenj jaré sí inálanj pii.⁴Yãj kwëŋ surij taála déle as tielba marãj déenj suuríj taála déles tiel na kí ela dorá táj jareŋ suuríj taála déle as tielba marãj déenj taála déenj yããj kwê les tiel. ⁵Surnã sí píti a barel ba abá bí délij ila tiníj waar tin díj le besel álanj dienj tin júma lé ádenj á bába marãj lia námã bawŋí nás pítiŋ útãŋá sí tũ ii bawí, na kí ila dorá Aárit appã dora ásiŋ búlóba álanj gí ugó idíjã ása bí suuríj oro jã wari baãj.⁶Ká belé aysa áminj in á lonja áal nurgú ii marãj bá ii délij biŋa algi undí álanj bâ abá bí boel. ⁷Ka sí dúinj kílma báis in lonj álanj kwa keya nyétin in kãij niná ká. Marãj duó bi duó bas déenj dol kee ná wúo íní nás duó díj in dol kee na duó keer nás dol kee. ⁸Naa kila kwa keya asá píra gé na birmíta sí in si áminj áala tullé ii álanj píra kól iná al ká aw. ⁹Marãj abá kotoŋã álanj kienj surnãŋ oro káwal bá aw ná yããja kiyal na yããja sí ná jaréŋa kaníyal eláin tullé ii ásanj tonj jainj kí idíjã álanj sãyiŋ jóórónjo. ¹⁰Naa kwa asá tonja kãij in gí nurgú ani âl dúinj áyba marãj lonpiij nurgú ii yããj kwê aw ná déenj jaré sí á júndíba. ¹¹Marãj abá jundí bá aw ná asba aw wala gal nás kí déenj jaré súlej kiŋi na jaré dog déenj yããj kwê sí álanj á júndíba. ¹²Naa kwa kernja sí gal in si ámin ná lonpii áyba nás beleŋ abá see jãj duonjo díj yããj kwëŋ kee ná see jãj duonjo áyba na kóel álanj kí déenj jarré kãij ba aw ná déenj yããj kwê sí á júndíba. ¹³Na abá yããj kwê ela ii âl see jãj duonjo ii na jarés kee al see jãj duonjo áyba na déenj kóel álanj kí ye kãij bá aw déenj jaré si a júndíba. ¹⁴Idíjã ná ela jaré alá see jãj duonjo áyba sí wúos tinel elain nás kí déenj yããj kwê kirgíjã al alá see jãj duonjo ii na yããj kwê alá see jãj duonjo

áyba sí wúos tinel eláin nás kí déén jaré kirgiñul alá see jǎy duño ii na abá in belé wúo lé á kééñaba kíeñ dogólá wúo lé ásiñ kééñiba. ¹⁵Marañ al see jǎy duño áyba na kóel álañ see jǎy duño sí júndí bá aw ná júndí uu inliñ lé bára wala niw yé déle as riginba wúo ii náis biña aapin lé tarí piá. ¹⁶Eláin ná jí yáañ kwě ay si jalum díñ jaré sí taga jopónó le ásañ á jélaba? wala gal jí jaré ay si jalum díñ yáañ kwě sí taga jopóno lé ásañ á jélaba? ¹⁷Duó bi duó bá aw ná kí dorá alá loñpii íní na aw kee iná al waar kééñá ila dio alá ye wúo taría. in dúin dorá ii nás massíg kwă sí nyétin ámin. ¹⁸Duó ǎl kandé abás wúoñ tarí sí tina uu it álañ á piába álañ kila jandín kapanta sí rááñ. na duó alá á kándé ba abás wúoñ tarí sí tina bá aw ná kandeba. ¹⁹Eláin ná duó sí alañ kandé wala gal á kandéba ari tóg dog áyba ari tagit ela ii álañ wúoñ kálintá sí bağı pii. ²⁰Duó bi duó bá aw ná inálañ kee ná alá yé kééñá ila dio asá yé wúoñ tarí jáa sí tina jí koy lá jáñá. ²¹Ila dio aysa wúo tarí piá a júndíba aysañ kojojsa inñi abas tirin kwě dig jumó álañ algi jeeñ ela paraga sí as jáab ba eláin ²².Ila duó al koy kééñá ila dio asá tarí káwe ásañ loñpii lé see jǎy kee na loñpiñ duó baj duño ii. in dala dog duó asá baj kééñá jáaso duñoñ koy. ²³Wuó biña kí tará jula kuldiñáñ koya a beeñba. ²⁴Kuín barña duó bi duó aw ná kee niná al yé waar kééñá ila dio asá ye wuó tarí piá. ²⁵killá yáañ sabbán ere alá ye sí tóóríg á kangareba na kwa keya asá tóóríg yáañ á kééñéba ká núrgú ás ayenba ná loñpi lé úndul marañ dúin si utón belé ain niná duó alá kí loñpiñ urmañ dora amañ ii. ²⁶Kin útóná dirónañ wuon alá naa kain ná indela báis lón al tullé ii duó álañ in kee niná alá yé kee. ²⁷Jí yáañ kwě la sá jirgin? uu it a jáába álañ jundí. jí yáañ kwě as jíó bá naa yáañ kwě ajoñiba. ²⁸Marañ abas yáañ kwě jíó kañña á geba ná jaw na kiy niw selbé abá kangare kañña á geba ná pii. marañ asá yáañ kééñé na yáañ sí alá kangare in jain lé kojoja soñá síñ inñi, na ká uu it aw áyalañ kin kojoja lé túga awí. ²⁹Ari asá ká áare aañ há kúin bárná bá in ii: tin niná la ákeba nás sǎy na mín íne lá tabún kwa asá yáañ kaññ na yáañ asá jaréña kaññ ba aw ná in kaññ niná asá á kaññba. ³⁰Na kwa kit al muníña ge niná al muníña á geba na killa kwa al kilmaña simó ge niná al kilmaña simó á kaññba na kila al ota kulele niná asá ótá as kaññba al kulle. ³¹Na kila kwa asá daldín ótá sí táári kawe niná al kíeñ á geba eláin ná naañ jalum in daldinín dúti álañ warí een. ³²Ká biña wéel gí álañ iskeña lé algi been. duó dee asá yáañ kwě as keeba ye sí loñpiñ táári pottó tiel eláin ná kóel álañ loñpii sí kilmá simmó piá. ³³Marañ asá yáañ kwěs kee sí bá daldinín ótáná putó tieli idín ná yé kóel álañ déén kwě kilmá simmó piá. ³⁴Inálañ déén ugul námá ñáriní na asba wala gal kaññ niw selbé sí bá loñpiñ táári puttó tiel déén áare bá ela ii álañ déén suur na kééñ kuu loñpii sí íní marañ yáañ kwě asá kééñé bá in daldinín útáná puttó tieli idín ná yé kóel álañ déén jaré sí kilmá simmó piá³⁵ na ká in sí bá díeñ ráañ ii náis amin, na dog eláin áyba aysa ká biña sí taar tabún awriti. ká biña gí weel álañ ari it alá waríg ii nañ dom ii na álañ kíeñ súrná sí nyét babún ná loñpiñ táári sí baní násín dĩ as bulelba. ³⁶abá duó díg déén tabuñ in jawriti al yé ela kaññ niw selbé sí tullé á tielba asá yé kóel ásañ jee na abás déén sǎyey soñás indel na in si timel ásañ júse káwal aw nás inálañ piá al yé koel yé kañña á geba ná pii. yeeñ sí bá aw nas júse kawal. ³⁷Marañ abá duó dee déén belé pútón din ùi ásañ kaññ niw selbé as jee ba na ás jígeba álañ inálañ piá na abá yé déén surmañ oro tulléñdin piá na yé námán si kí déén kilmá ari ka ii álañ piá yé bát traas pii ásañ ila kaññ niw selbé sí as jee ba asá tió.³⁸Na duó asá kaññ niw selbé dú ii uu tullé pii na duó asá kaññ niw selbé as dútiba gal bá máañ sa tullé ii ná pii ³⁹Yáañ kwě asá kééñé algi áyba abas déén jaré kaññ ná sála ii marañ abá déén jaré wǎy lia yé bá algi ii ásañ it jee al yé kóel marañ ila duó bá aw ná loñpiñ kwa lé ii. ⁴⁰Marañ dúin utón belé le ye abá á kangareba bañ ila lé soñá simmó kee na ka báis in lón álañ wuon kuu tiyáña tabún pótiya ila dio al uuñ see ani.

Magara 8

¹Na ɔ́ri alá bí rímeŋ bâ nuŋíŋ sabbaŋ ere asá kunúsa sí tawrá kawíye kí ɔ́la sí kalum si asá kwa nyét ɔ́la jíwi sí kain niná alá yeeŋ kámiŋa jíwi iniliŋ duó sí júndi ná dééŋ suur dongéré indil. ²Marraŋ joŋí júndi gí ná kwa kerŋa sí kakiré kaw abá duó kee ná dééŋ tabúŋ in jawríti ása sa soŋá lom mááŋ yé ɔ́ri it as lomba al in lóŋ ásaŋ lom. ³Marraŋ duó it alá wuó sí kóel wuó bas ye sí lom. ⁴Na naa ɔ́la nuŋíŋ jámiŋ ere asá kunúsa sí tawrá kawíye kí kalum si daldíŋ dió kunús ɔ́ri tóg áyba na kí in si kalum wuó keer á keeba bá déliŋ tog ii. ⁵Anaŋ dog míŋ jawil na suurú kila kaŋíŋ alá wúoŋa kaŋíya na kwa dí kí seeŋ see wúoŋa na loŋpiŋa soŋá sí baŋi kawe. ⁶Marraŋ dáíŋ wúo bá tog bígír báa alá ótóŋá nyétin jetéré duŋo ii alá kí dééŋ uuŋ kaŋ, na dog bá loŋpi tog bír ná kee ísa jááso duŋo alá kí dééŋ dorá ótóŋá nyétin sí kewe na alá kí kí dééŋ dorá kaŋ. ⁷Marraŋ duó bi duó áyba nas in jíwe kee kwa díŋa kí kunúsaŋ sa soŋás mondo mondo kiŋi ná namaŋ eté alá nuŋ iniliŋ si kame asá kunúsa sí tawrá kawíye bas kaŋiá ná kíeŋ tabuŋa lé in kawrítya in nuŋ ála kunúsaŋ ii eláin ná kíeŋ kilmaŋaŋ tiyeŋ nyoké ii ná kotéŋá ásaŋ káritíya kaa ɔ́ri ii ná tullé ii na kaa ɔ́ri ii ná jiti ii.kíeŋ kilmaŋaŋ namá rúbá indil. ⁸Marraŋ nuŋ kiŋa wúo lé dakki aysíŋ élba. kiŋa ɔ́ri wari aysiba abá ɔ́la nuŋ á kámiba na ɔ́ri tóg dog as kumítiba abá ɔ́la nuŋ kámi. ⁹Báal lé baa bábara dog álaŋ kila kwa si alá see jáy lé nyoké ge kí dééŋ bajin tááriná a bundíba alaŋ kaŋiŋa lé kawya. ¹⁰Abá duó ela ii alá dééŋ kilmaŋ tiyeŋ kin útoŋa lé nyoké ii na jí gí in law ása jíwi jain ná kunúsíŋ loo le jain ná nuŋ jaam. in uu bát ye sí kuru aŋ ínibá ásaŋ dééŋ kilmaŋ tiyeŋ sí an pááro bá kí ɔ́la nuŋíŋ jám asá kunús sí tawrá kawíye. ¹¹na lia in bára nyoké alá jááso duŋ dééŋ uuŋ way bá kí díŋ jíwíŋ dorá paasiŋo. ¹²Na kí in dorá inaŋ bí bá jááso duŋoŋ ere kaŋiŋa baw na kí ɔ́la dora alá kíeŋ barŋaŋ ere kaŋiŋa baw na in dora ál nyokéŋa tiyien sí kéŋá beréŋél. ¹³Na naa abá namíe dúíŋ bára sí júndi ná kaŋiŋa lé póti asi keer níná aŋ âmba alaŋ dúíŋ bára sí undí ná kaŋiŋa lé poi.

Magara 9

¹Ká duó ɔ́lgi á aarŋbâ? ká bála kuréme á aarŋba? ká bát dáíŋ loŋpi ísa sí á ɔ́gilabâ? bí bát loŋpi lé dúíŋ táárin taa á barŋbâ? ²Na anaŋ dog kwa kerŋa lé kuréme á aarŋba, ká kí seeŋ see díle bá kuréme aar. idíŋ ná bí loŋpi lé dúíŋ kurimíŋ jibé baar. ³Na kila kwaŋ ere aysa ka ɔ́ndiŋ kawe in belé ál tabúŋ eréŋ úndul dúíŋ darága ii; ⁴Kí ása bát aar as kaŋba ásaŋ namíe na koron jám kumon dáíŋ táári le alá kaw⁵kí ása bát aar as kaŋba ásaŋ kila yáŋa sí kaŋiŋa asá see jáy kaŋiŋ niná asá ku'rmeŋa kerŋa na loŋpiŋa báŋa na Cephas kárgítíya? ⁶Wala bála bá ká kí barnabas kaŋ náas ela aar wari kaŋ álaŋ ela ɔ́riŋ táári kâ? ⁷kí yé al kaldag ii ná kaldagin lé dééŋ sí tiel? kí yé al inabáŋ dáári inaba rugel náas dééŋ kwé as aam ba? kí yé ná duon pii náas báima lé bora díi as aam ba? ⁸In lá lóŋ dúíŋ belé in al ámiŋ al kí duldiŋ uton belé ii? na dááli bát inálaŋ á beléŋ bá? ⁹Idíŋ ná musaŋ dááli lé in rímeŋ eŋa, jí nuuŋ sí gabut utó as jaba alá diroŋíŋ íri iloŋ alaŋ kaŋ lúdí." na wúo sí bála déliŋ nuuŋíŋ uu putó tiel? ¹⁰Waala yé bá la kí see dáíŋ raar áiba ná risiŋ? kí seeŋ see ela sí dáíŋíŋ kéŋá ná rímeŋ káwe duó it ná murát pii na duó it ná kaŋ ladi bá aw díeŋ táári kí ela jáigo káwal al kaŋiŋa ásaŋ taa sadíga gé. ¹¹Kí kuon kólá díeŋ dió kusunŋo yé bát la saa soŋá ii abá díelé ótaŋ taa kumon? ¹²Abas kwa kerŋa aar ela kaŋiŋ alaŋ díe lé jányíŋíŋ óta kumítíya, kí bát aar appâ tildíme ás kaibâ? marraŋ kí in aar sí táári ás kába námaŋ namá ɔ́ri bi ɔ́ri kirmo ásaŋ jáásón duonŋon belé tullé sí taar dorá as kaŋba. ¹³Bí kí seeŋ see balum si kwa kila alá toŋ tiyá lé táári kawe díeŋ nuŋ alá toŋ tiyá lé keréŋéli? na kwa kila alá góboŋaŋ lóo táári kawe ása ɔ́ri dígiŋ sádígeŋ kindele alá góboŋaŋ lóon íri góbo kúrel. ¹⁴Kí ela dorá tág loŋpii núrgú in íní kwa kela asá belé tullé sí kawlítya alaŋ aw ná díeŋ namiye sí belé tullé lé keréŋéli. ¹⁵Marraŋ ká kin arraŋ dió tog dog sí táári as áába. na ká in sí eláin rímeŋ á awba asa in aygel aysaŋ bí ka útáŋa kininiŋ bâ. iníŋ uon marraŋ aw ná úsún ¹⁶kí idíŋ aysaŋ duó dúíŋ tusún jámiŋ uu jiti piá ká sibbe as aiŋ ba ásaŋ tuusu âm

délin eláin ása belé tullê ii awlíti in yé ii aysa wúo ka kwă álan áa ká sí bá aw náis rasíe poy abá belé tullé sí as awlíti. ¹⁷abá táári sí kí kilman táya aw, bas dulléjá aiy. anañ dog kí kilamñ táya á awba wúo in táári ka sí gí dóña já. ¹⁸Na naa kuíñ dulléjá ka gé? dulléjá bá parag ela ii ásan tullé sí awli na álan duó tog dog lé songoña añ oñiba ásan duíñ táári belé tulléñ ere duíñ aar nyét sí táári á ába. ¹⁹Ká duó algí aan ná duón koy á añba marañ ká dúíñ suur sí duó bi duón koy aw ásan jááso duño sí kwa soññâ el. ²⁰Ela díon alá kí yahúdan kan bá in aan niná yahúdi ásan yahúdi sí jááso duño sí el alañ ká kí duíñ dorol musañ dalíñ dũ á aanba abá kí killa kwan kañ al' musañ dáálí sí kari kulle bá in aan niná alá dáálíñ dũ kee. ²¹Na ila dío alá kí killa kwa kañ alá musañ dáálí sí kari á kuleba dog bá in aan niná ila duó alá dáálí le algie ásan kila kwa sí wúo lé él. ²²Marañ ká wuón dáálí sí núñí as ebelba ná ká kí beléñ see jasón dáálí sí soñá bagi aw na ila dío alá kí kila kwa kañ alá see jãñ nyoké gé bá nyoké indel niná yeeñ ásan kwa nyokéña sí jááso duño lé él. ²³Ká kwa nyét sí otá nyét indil ásan mat díña sí oppó kí koróna nyét al hãyna gé ká in sí nyét belé tulléñ wuon aw asañ mat kíeñ belé tullê bora pottâ jáañ sadíga kañ. ²⁴Kí seeñ see balum ála járíñi kwa soñá gé ná taríg lé káila marañ díeñ díó bá duó tog bíríg ge nas kos úndul na naa bá bákiya ásan kos béla. ²⁵Na júskúño duño kí júskúño duño otá nyét le suuríñ ora jáa lé jawñel na yeeñ idíñ si kawñeli ásan bá sáás ila komiyal alá páásíñ marañ kí idíñ sí kawñel ásan sáás ila komé alá dút á páásíñ ba. ²⁶Na ká in á ayelba niná asá bera á aanba ká andúla in á aniba niná andúla duño alá dawlo sí andúla ínne. ²⁷Marañ ká dúíñ suur sí dóra awíti niná júskúño duño na déeñ oro aw álan lia asá kwa kerña sí tullê awli ká sí kí dúíñ dorol kos lé karíñ ái kawíyaba.

Magara 10

¹Kunúsa bagi abâ baa ilán ná ká áwel ba álan in been ná kúíñ bárña káíñ Kúoña nyéet Kútún dún kanñ nañ Roo Pukâ sí kándé. ²Yeeñ bá in kaññí ii ni asá kútuñas Rooñ díos kábí álan Músán Júlo kwâ kíñi. ³Yeeñ kwa nyéet Kúwón Namíe Tog kámíe. ⁴Nañ Kunô Jaba Tog sí kábí. Yeeñ ila kunô Taru lé kíbí alá kégeñ Arrá kééñé na ila bá jáso Duño kééñá. ⁵Marañ Wúo sí kwa nyéetíñ erre klmá simó ákéñá baa na kíeñ kula nás Jutás lóos Iríñul. ⁶Naa na kin Ótáná dáíle in íññi inná Súgeñ jáña áísán Ótá Jíññi surma áíñi ba ni asá yeeña síñ íññi. ⁷Kunúsa kwâ abeñba ni alá kila kwân Díó díña kíñi. Ni alá Rímeñ eñña ,Kwa dû kól álan kámíya na kabí namás kawle ná Kunúsa sí kí Jawal Bagi káwe. ⁸Kí awú ná Ajíliñ akába in alá kila kwân díó díña káwe namá Júndí ná sog tog gíñ díó kwa Líríñá Aw Kúsíñi. ⁹Awú ná Jáso Duño sí akari ba, Ni alá kila kwân díó díña káré namá kúmí puyíñi. ¹⁰Na Dalímeña abaw baa ni alá kila kwân díó díña káwe namá Rirál Púwi. ¹¹Kin údóná asá Yeeña síñ íññi kwa kerña lé bá in lóná niná súgeñ jáña, Na kíñi sí in gís Rímeñ káwe niná awúsa idíñ ná kí ila Tin lé kanñ asá Duldíñ kwés Dakis piyá álan élla. ¹²Na naa Duó alá déeñ Tabún in jáwú ríti ál putó kirél awú ná bál lé jaa álan ápúyâ baa. ¹³Na Jari bi Jari aila biña búlón ila kunô ii alá kwa sí ádí kéréñ ii. Na Wúo déeñ jasi sí ás pareñ ba Yé biña sí ágíñ júndí baa áilán ila lé soñá kare álan bí taga bírmó. Na dog ila dío áila biña kéré li Yé bágísíñ palí álan kége taga boró. ¹⁴Kunúsán Subuñá lé éngéreeñ been, Na naa kúíñ bárña kondóná Kunúsán bagi jálé kara bawñí. ¹⁵Ká biña sí idíñ gís írsíñ bí alá kwa riyáña bañ kíeñ Súrná bari ná bagíl abá grí it á ká ámíñ see ii. ¹⁶Ila dío alá kí ila Tógóló kabuñ ila alá Wúo sí kilel ásán Bora patás piyá ila ái bá asá Jáso duñô suur si Sádígeñ si kinel. ¹⁷Na ila dío alá Garañ kam alá kureñ ila ái bá asá jáso duñô Suur si Sádígeñ si kindel Idíñ Garañ bá tog ii kí alá kwa soñá kanñ bá suur tog kanñ arrá ¹⁸Isrálíná sí bagíl kila kwa alá Góboña kame Góboñá lóo Wúoñ Tári le ákíñi bá. ¹⁹Na íne

ká kas árrés aarj ká in láá ámiñ ila Namíe ila asá Kunús sí s tawrás kawíe ása Tagiñgitiñ si kee wala Kunús âl kí see Wúo ii ²⁰Lôlo ari alá ká ámiñ bá ila ii kin Góboña ása Árita sí tarás kawrítya, Na ká áwel ba ásán bí kí áritas birgî in belé á úndul baa álán kí Lonpiñ Tógóló babuñ nâñ gel kí áritán Tógóló babuñ.²¹Na dog áundul ba álán kí Lonpii Namíe ló tog baw nañ níñ kí Árit Namíe ló tog baw. ²²Wala kí kowêl lá álán Lonpii sí Kilmân puyiñ lé kigé wala kíñ laa Tabuña lé in kawríti âl Lonpii lé kakíré kañ. ²³Kéréñ Wúo sí bagi baw, Dééñ dió kwa kaiñ ná in kámiña kí ása Arr kañ álán údóná nyét kwa marañ ila belé see ii marañ Ari bi Ari ái ba ná nisili. Kí Arr si kañ álán údóná nyét kaw marañ Ari bi Ari ái baa nás kwa sí s nyíñ tii álán kutamuñul. ²⁴Duó ákeba álán dééñ Nisilíñ uu sí Tabúñ írí jáwríti ,Marañ álán duó keeríñ uu sí Tabúñ jáwúrí tii ²⁵Bí Algî bañ álán Ótáná nyét bam alá Nínôn Wéle lé kule lii nán kíeñ kilmañâ Tiyiñî uuñ Súrnâ sí ábile baa Wáriñ lâyi wala koron ii. ²⁶Ídîñ ná in rímeñ eña Suuru na Ari bi Ari ná itiriñ déle kee bá Lonpiñ ii. ²⁷Abáyi see warí ðuño imiña álán Nuñ bâm na bí buwêl álán bo Ari it ná gîs Tabúñ kayé bá bâmkiéñ kilmañâ tiyiñî uuñ abíño ba yéé in uu warîñ lâyi wala koron ii ²⁸Marañ abá gîs biña sí Duó díñ in kwâ in Namíe sí s Kunús sí s Tawurás kawíe ila Duóñ uuñ na kilmán Tiyiñî uuñ ila Namíe sí abámbe. ²⁹Ká kíeñ kilmán tiyiñ Tanasânâ áiy ba alá írsiñ marañ ila duóñ kilamân Tiyiñî ii ná írsiñ kân uuñ ii ná Dúíñ Baij sí duó kerríñ Kilmán Tiyiñ Jálsá jáwúríti. ³⁰Abás Wúo sí s dúíñ Nuñî si uuñ Assó Assó ámiñ bá idiñ ii ila Nuñî uuñ káwyéli asá ká Assó Assó ámiñ. ³¹Na alañ bam wala gal babuñ na údóná bi údóná alá baw awú ná wúoñ uuñ baw. ³²Duó tog tog sí abundí baa álán Tugol Yawúda wala gal Yonáníñá sí wala kila kwa alá Wúoñ Masíñ gîñ kwa gé. ³³déliñ alá uu it alá aw álán Duó bi Duó sí kilmá simmó áa kí kila údúoñá nyét alá awu ná dúíñ nisilíñ uu putó átiyéñ ba marañ kwa nyétiñ nisilíñ uuñ

Magara 11

¹Ka sí gîs bíímóla ni asá ká Jáso Duño sí s Ítímél Tabûñ Jum bagiñ jân lóo. ²Ká biña sí gîs Assó Assó ámiña idiñ ná gîs biña sí gîs kila údónâ kééñ gîs lóní tíya áisa ká ámiñ na âl kila Guud taa sí kari bulu ayí saa ká áwúli. ³Maraña ká wêl ásán in baluñ Jáso duño âl kwa keya nyétiñ Tabu ii, Na duó Dee ná Yân Tabu ii, Wúo gal ná jáso ðuñô Tabu ii. ⁴Na duó dee bi dee ná júmel wala gal si Wúoñ Domoñ si palíti ná Tabu ájúmel baa yé dééñ Tabu sí bagi ápiiba. ⁵Marañ Yáa bi Yáa âl kee ná Júmel wala gal si Wúoñ si domoñ si palíti na Dééñ Tabu ájúmel baa duó âl dééñ Tabu ii yee sí bagi ápiiba .Ídîñ ná yé kí ila Yáa bá tog gé âl Tabu Kálíe ásán Tabus túyi. ⁶Abá gal Yáa errel álán Tabu Júmel bá awú nás kande ásán bude kawíyal .Marañ yáa lé abá Ôrayi álán Nyíliw kande bá awú ná Tabu júmel. ⁷Duó Dee awú ná Tabu ájúmel ba idiñ ná Duó Dee sí Púgôn Jalun kewe nañ si gal Wúoñ si Galañas palíti.Marañ Yáa Duó deen si Galañas palíti. ⁸Ilán ná Duó Dee waar kuño sí Yáa lé ákewe ba.Na duó dee sí Yáañ uuñ ákewe ba marañ Yáa si Duó deen kewe. ⁹Na Duó Dee sí Yáañ uuñ ákeweba marañ Yáa sí Duó Dééñ kewe. ¹⁰Na in sibéñ uuñ na ilán alá Melega lawe Yáa bá uu ná dééñ Tabu Júmel ásán in palí âl yé Kuríñ Dúke. ¹¹Bábará dáíñ jaiñ asá Lonpii lés kaiñ Yáa Duó dee lé kerkar ás indel ba walá Duó dee Yáa lé keker ás andel ba. ¹²ilán ná Yáa waar kuño sí Duó Dee lé keté riñíe, Na Duó Dee bi Dee sí bá Yáa kirel. Na Ari bi Ari bá Wuo lé ii ná úndul. ¹³Bís bandi abá inlón âl Dom ii, Ásán Wúo sí s kwa soñâ dió kí Tabúñ palañ si Júmel. ¹⁴Dorá alá Wúo kéye Duldíñ kwê Darasí tewa in nás palíti bâ abás Duó Dees Nyíliw si soñâs kee déle âl bá Tabúñ túyi. ¹⁵Marañ abás Yáa Nyíliw si soñâs kee déle âl bá Birnyíñ ii, Idiñ ná yee Wúo Nyíliwá soñua inní álán délé Tabúñ Jummi. ¹⁶Marañ abá Duó kee ná kél álán in beléñ írí Nañ naña piyá ari it alá ká wêl álán waa bá ilayi wala kí Wúoñ Masíñ kwá ¹⁷Lonpiñ Lulíñ namíe, Marañ kin Dóra jawíñá alá ká biña sí Assó Assó ágîs ámiñ baaidíñ ná kíeñ bagi jân jisíñola kí see údóná Jitiña údóná tuléña lé soñá piye. ¹⁸Kí díñ ka sí in gîs aññé bí

ila dio âl Masín lé baŋ díŋ Tâslé âl bá Jaŋgíríní kee na kí díg ká see êl. ¹⁹Gíla ákeba álán díŋ tâslé Jaŋgíríní kee ásán in palí díŋ tâs lé kíŋ gé ná Wúoŋ Júlo kuwá ge Diēŋ Túlle. ²⁰Na na abá lóó tog bísínó ila Loŋpíŋ Namíe áiy ba ná bam. ²¹Idíŋ ná abás buŋa ná bam Duó bi Duó bás dééŋ Lulíŋ namís kee ná am na duó bárra sí ájanba indálaŋ námá ka díŋa Durgé na kwa Díŋa sí nás kiras tiye. ²²Kíēŋ Toŋa Ulúga ás baŋ bâ álán díe lé bam na babuŋ, Wala bí bála bá Wúoŋ Masín kwá sí nás Duu bellel nás kila kwa síŋ Tabúŋ asá arri ás kayiŋi baa, Bât ká biŋa sí ai gí síŋ waa, Bât ká Assó Assó gísán áa ká Ass Assó ágísíŋ âba. ²³Ilán ná ká biŋa sí gís ila Guud ago asá ká Loŋpii lés kí dééŋ si Dorol si ommé, Kí ila Luul asá Loŋpii Íssa síŋ Boot si Arrán Dúu killul námá Garaŋ díŋ. ²⁴bawa nás Wúo síŋ Assó Assó piyá ná in kwá, Namá d̄uyi ná in kwá in Dúŋi suuri in n̄aŋ baw áisán Dúŋi gís lónjítíyá. ²⁶In nálaŋ kí ila orrá alá Luulíŋ namíe amí, Namá in kwá in âl kuíŋ Kewa gé. In sí dindálaŋ baw álán gís dúŋi lónjítíyá. ²⁵Kí Tin bi Tin abá in Karaŋ sí Bam naa kin kewa sí baa buŋ ,Bá in si báwú líti Jáso d̄uŋô wayí lee na dééŋ Jèllé. ²⁷D̄uwó bi Duó asá kí díg, Karaŋ jám wala gal jaba kí loŋpiŋ Tógóló âl si âl si tuliŋ si kee naŋ Loŋpiŋ tuliŋ si kee. ²⁸Awú ná D̄uwó bi D̄uwó dééŋ Suur sí jágil naa arri, Na kí ila Dorá awú ná dog b̄am karaŋ sí na baa ba kí ila Tógóló. ²⁹Na D̄uwó bi D̄uwó abá Karaŋ sí kí gíla amí naŋ dog b̄aa b̄aŋ si dééŋ suur síŋ assí. ³⁰Namá ilán gi ná Díēŋ diwó nyokéŋa kayiŋi na waja naa, Naa díŋa gal ná kuŋe ³¹Maraŋ abá kíēŋ suurúŋá sí bára, B̄aŋ tullé baŋ. ³²Maraŋ abá gí Loŋpii arra, B̄aŋ Jari appâ ii, Idíŋ álán gí Dine ára rii baa ³³Kí díg kúŋi B̄arŋa ,Abá lóó tog lé béla álán b̄am awú ná suurúŋa sí ban. ³⁴Abá B̄uwó kee ná Durri bá awú ná Tón amí, Abá lóó Tog lé baŋ yéé Jani ái baa. maraŋ arri it âl bí rimeŋ bâ, Ká b̄aŋ síŋ áwúli abá élla.

Magara 12

¹pólíŋ na kéēŋ mineŋa kí Kujoja ká b̄aŋ nás doŋgórés indel teyáŋa uŋu, Báraŋa Ká awel baa álán bí dorol ábaŋ baa. ²Jí awú nás in baluŋ abá bí jitiŋa baŋ, Bí b̄aŋ kula sí kaŋi búlo alá árisíná baa lóó bi lóó lee bá jí dorol jawu. ³Ká wêl ásán in baluŋ Duó it âl kí Loŋpiŋ kuo teyáŋ Dorá risíŋ ná in beléŋ Yasúŋ Tuliŋ in áŋ kuwá baa Yásu Jáso Duoŋ ii, Pélet b̄aŋ kí kuo teyáŋa dorá ii. ⁴Lujíŋ janiŋá ker ker gel gé, Maraŋ bá bá Kuo teyá Tog gi. ⁵Maraŋ Táríŋá námá kergel gé na Loŋpii tog, ⁶Maraŋ Táríŋá bá ker gel gé namaranŋ bá Loŋpii tog gi âl yé nyéti lé Tog ii. ⁷Duó bi buó sí bá kuo teyá kaníyá álán si Ari it si piyá âl kwa nyét lé tulé ii. ⁸Duó bi buó bá kuo teyáŋa kaníe kí jeriŋ seenŋ Dorá, Na kerŋa sí dog gal jaluŋ kí kuo teyáŋa Dorá. ⁹Kuo teyáŋa it sí níniá asá Riŋ si písíŋ si kee na kí laa kuo teyáŋ Duó keer sí kuo Teyáŋa ínina álán kwa sí Dáweŋ pii. ¹⁰Kila kuo teyáŋ Duó keer sí kuo teyáŋ íníya álán údóná pirjeŋa pii, Na Duó keer sí gal ná kuro ínina álaŋ kwa sí kúoŋ domoŋ si palíti díŋa sí gal ná kila kuo ínna álán si keer keer jáas palíti Dola kilán táŋ alá kuo teyáŋa úndula na kila Dola alá kuo teyáŋa Lé á úndula baa Na duó keer sí gal Kuo teyáŋ kuro ina álán kí kuo Dálíŋ dorá keer keer risíŋ. ¹¹Na kin bá nyét kila kuo teyáŋ tári ge yeeŋ ba bás Duó i buó síŋ Tárís ŋereli túléŋ indálaŋ al bá yeeŋ kóli. ¹²Suur Tog kí Aríŋá soŋâ Jáso d̄uŋo bá in lónŋ ni asá suur Tog si Aríŋá soŋâs kee in dálaŋ dog bás kayiŋ ná suur tog gi alaŋ si dog kí aríŋás keer gel si káwe. ¹³Indálaŋ dog kí kwa nyét Yawúda wala gal Jára kaŋ Koya gal wala gal Algiŋa bá gís kí kila kuo Dorá gís k̄abí na kí kila kwa nyét bás kila kuo teyáŋa síŋ sadígas kaan. ¹⁴Idíŋ ná suur dorol sí kí Ari tog déliŋ ákewe baa maraŋ kí Aríŋá soŋâ kewe. ¹⁵Abá Taar in Beléŋ idíŋ ná ká Dóná aŋba in Taar sí ájundi baa álán in kuá ká in suuríŋ aríŋá lé ála aŋ baa. ¹⁶Na abá Díló in kwá, Idíŋ ná ká Núŋí á aŋba ká in Suuríŋ aríŋá le aŋba in Díló sí ájundi ba álán suuríŋ arí áyi baa. ¹⁷Abá níŋ Suur nyét Núŋí kénjá aiy n̄aŋ kela ama abá níŋ suur nyét Díló kénjá aiy síŋ Ímélíŋí. ¹⁸Maraŋ kí seenŋ see Wúo suur síŋ Aríŋás nyét si jáá alá yé kéliŋí álán jaa. ¹⁹Abá níŋ yeeŋ nyét suur tog Suur âl níŋ kénjá. ²⁰Na Aríŋá soŋâ gé maraŋ suur bá Tog gi. ²¹Núŋí

taga Dóná sí in ásín kwâ ba ká Ji áíla áwêl baa walá T̄ab̄u Tar̄a sí in ásín kwâ ba ká ji áíla áwêl baa. ²²Na ilán koŋ saa kila suurín Ar̄íná asá in lónítíya âl yeeŋ nyoké ge námán bá yeeŋ k̄ak̄iré ge. ²³Na kila suurín ar̄íná alá kí inkwítí yŋŋ baŋi warí gé na námán kí yeeŋ sí baŋi soŋá kani na kila alá kí karítí âl tulé áge ba na námán yee; síy ná kundi ná tulés lóní tíya. ²⁴Maran káín súúrŋâ Ar̄íná Tuléná sí in álón ba álán kundi nás tulés lóní tíya, Mámán Wúo suur sí kí déeŋ dorol nyét rimo liya álán kila ar̄íná sí Baŋi soŋâ kawé alá baŋi kéli álán suur lé jaŋ girí ákee baa. ²⁵Maran álán suurín Ar̄íná suur sí arrás dagá dagás ará tárásín pié. ²⁶Abá suurín Ar̄íná míneŋ indeli yeeŋ dog bá ará míneŋ indeli. Na abá suurín Ar̄íná déeŋ sí baŋi kawé suurín ar̄íná díŋa sí bá kilma simó indeli. ²⁷Na bí jáso duón suur baŋ na duó bi buó bá ila suurín arí ii. ²⁸Na Wúo main Masín kuwá lé kurémiŋa jáŋó, Aw lé namá domoŋ kwá sí jáŋó, Hs l'e namá Guudpálíná sí jáŋó namá kila kwa sí jáŋó alá údóná pirjeŋa kawé namá kila kwa sí jáŋó alá kwa sí Dáweŋ kawé namá kila kwa s' jáŋó asá kwa sí kányín tíya naŋ kila kwa sí jáŋó alá T̄ab̄uŋa gé namá kila kwa sí jáŋó alá kila kuw teyánâ Dálí kírsiŋa. ²⁹Kwa nyét Kurémiŋa áge ba wala walá kwa nyét Domoŋ kwá ge ba wala walá gal kwa nyét áge ba ná údóná pirjeŋa kwe wala ³⁰Walá kwa nyét áge ba nás Dáweŋ jáŋ dolas nyétiŋ si kayiŋ wala ,Walá gal kwa nyét áge ba ná kí kuo teyánâ Dáálí kírsiŋa wala. ³¹Walá kwa nyét áge ba nás kuón kálín tá sí gáwú teŋ kaawe wala, Maran biŋa sí awú ná ḡis tulin̄i simiŋ kí Zandíe iŋŋi.

Magara 13

¹Joyiŋí abá ká taga kí kuldiŋâ Beléná na Melegâ írsiŋ maran joní ás aŋba, Ká bá Koron Tabaybáje aŋ alá urú ladi na gal bá Nasín Korto ila aŋ asá kómítí. ²Na abás ká Kuro kit si aŋ álán si kwa sí Wuón Domoŋ na Bútuŋas nyétiŋ si áwúlí ti na jíwi nyétiŋ si arás aríŋél na bás ilas see sí nyétiŋ si aŋ álán si Púŋó awnyítí. Na Joní ás aŋiba ká bá arí júrus aŋ . ³Na bá ká kúíŋ ótá nyét kwa sí anní na dúíŋ suur lóo makê lé abítí na joní ás aŋba ká Ari ás bumbí t̄iba. ⁴Joní jirmó ii na awíyi Joní Kilmán pukíŋ áiy ba joní dongóré áiy ba walá kandaga áiy ba. ⁵Joní Tabariŋ áiy ba walá Z̄albat̄iŋ áiy ba walá kilamán Tukíŋ waar kuŋo áiy ba .Joní walá údóná jitiŋa sí búgúl ájávítí ba. ⁶Joní sí jitiŋí íri kilamá simó áiy ba maran bá Tulin̄i íri kilmá simó ii. ⁷Joní ótá nyétiŋ sí rimel naŋ ótá nyétiŋ sí see tiyéŋ naŋ ótá nyét lé kilamá appá pii. ⁸Joní jáŋiŋí ás kee ba maran kuro kit ásán kege Wuón Domoŋ si jáwlítí bá síŋ agí íyal na kila kuo ásán kege kuon tárí jírsiŋ bán kere. ⁹Dáín jíwi asá kaluŋ bá arí kwan na dog dáín Wuón domoŋí jáúli bá arí kwan ii. ¹⁰Maran abá ila komolmol si tána kila alá arí kuon ii ná tálan bán warí iŋŋi. ¹¹Asá ká kwé ittís aŋná bán in írsiŋ niná kwé ittí, Naŋ níŋ údóná sí Tabún in awítí niná kwé ittí na síŋ údó sí in errin̄el inná kwé ittí, Liya alá Duó appâ eŋŋa namá dogólá dokéŋâ údóná sí assa. ¹²Iláŋí ná kí na bá Rukába lé jalun̄ dikó dikó díŋi alá kaluŋ maran ila kí suur waji bi waji kagíl na ká bá déeŋ arí ii asá aluŋ ká bá síŋ kolmol aluŋ. ¹³Na na bá kin údó His gé asá sáyítí see jáyi na jáígo na joyiŋí.

Magara 14

¹Dolla kern̄a alá kuo tiyyáŋa ínnyá, joiŋí'ŋ kari'ŋ bákkíya, biŋa kuo'ŋ dola kí zindíe ḡis surma iŋŋi na galla ásán Wúo'ŋ domoŋ báwlítí. ²Iláŋ ná duó alá kí kuo'ŋ dáálí risiŋ maran kwa-sí áiba nás risiŋ maran wúo-sí-ii nás risiŋ. Iláŋ ná duó á keba ná déeŋ arrá ráŋél maran kí kuo tiyyáŋa'ŋ dorá bútuŋa risiŋ. ³Maran duó alá Wúo'ŋ domoŋ páálítí bá kwa kern̄a-sí tuum, na kurro ínny na jándí ná kilmaŋa lúllá indeli. ⁴Duó alá kí kuo'ŋ dáálí risiŋ bá déeŋ suur-sí-ii ná tuum, maran duó aá Wúo'ŋ domoŋ páálítí bá maŋg-kwä-sí-ii ná tuum. ⁵ká kwa nyét gi wêl álán kí kuo'ŋ

káálintá bírsinjó. Marran ila—lé soŋná wéel ásán Wúo'ŋ domon báawli. Duó asá Wúo'ŋ domon pááliti ila duó—le soŋná appú—ii alá kí kuo'ŋ káálintá risín. Namaŋ sín duó díg gáwwíteŋ piyá mat sín maŋg kã kutumol. ⁶Naa kúin bãrŋa abá ká díe—lé yío ná kí kuo'ŋ káálintá írsin, ná tawrá'ŋ jawí áis írsinba, wlagal kí jíwi áis írsinba, wala gal kí dumuŋin áis írsinba. walagal kí guud áis írsin ba biŋa nisil ay—ii gín aní. in uu bá ila tog gé inná tómbola asá túttusa gé ná koome. ⁷Ká kwa nyét gi wéil álán kí kuo'ŋ káálintá bírsinjó, marran ila—lé soŋná wéil ásán wúo'ŋ domon báawli, duó alás Wúo'ŋ domon pááliti ila duó—le soŋná appú—ii alá kí kuo'ŋ káálintá risín matt sín duó díg gáwwíteŋ piá álán mat—si maŋg kwã kutumonol? ⁸Naa kúin bãrŋa abá ká díe—lé yío ná kí kuo'ŋ káálintá írsin ná kí tawrá jawí áis írsinba walagal kí jíwi áis írsinba.⁹walaal kí domonin áis írsinba walagal kí guud áis írsinba biŋga nisil ai—ii gín aní? In uu bá kí ila tog gé inná tómbola asá túttusa gé ná koome, inná nii nie na koŋkon járrá, namaŋ sín yeŋ kola kerkeŋ piyal duó déŋ arrá ai—ii nín ráán ân nii nie—sí—ii walagal ân koŋkon járrá—sí—ii ná kalde. ¹⁰Abá ambayá duŋo gala deer'in ambayá á puoba kiyé ásán deer'in á síleŋ eeŋ. Na naa bí kí kieŋ korola abá kieŋ káálintá belé asá baluŋ ná bírsin duó ay—ii sín loŋ ari id alá bá miŋ bán baŋ ná dawlo—lé hô bírsin . ¹¹Dalidŋ—lé beléŋa kerŋa soŋná kaŋ marran tog dog ká keba nás arrá jarân á keba. ¹²Marran abás belé'ŋ arrá jarân ás aluŋba jírsino duŋo—lé bá jár duŋo aŋ, na jírsino duŋo dúi—lé namá jár duŋo—ii. Díe—lé dog bá inná la—ii na naa ná bí kuo tiyyãŋa'ŋ dola—sí kí zindie bôil, kila dola'ŋ kaŋin bakkiya áisán soŋná nyiŋiyal álán maŋg kwã—sí butúmó. ¹³In nín uuŋ duó alá kí kuo'ŋ dáálí risín ăw nás jũm nás dola ila ari—sí gáwwíteŋ piá alá kãmiŋa. ¹⁴Abás ká kí kuo'ŋ dáálí ūmel kúin kuo bá jũmeli, marran dúin tabu bá baaru—ii. ¹⁵Ká kaa nín â gël? Bá sín kú kúin kuo ūmel, marran dog sín kú dúin tabu ūmel. bá sín kú kúin kuo mujje'ŋ kona â na dog sín kú dúin tabu mujje'ŋ kona â. ¹⁶Bá bará abás Wúo—sí kí kín kuo assó assó já miŋ, see jã'i'ŋ jurguló duŋo alá jisino'ŋ jô kee díŋ "Ee, yáa" taga ay—ii sín kwã abás á loŋba ari id alá jí jámiŋ? ¹⁷Iláin ná jí Wúo—sis soŋná tullé assó assó jámiŋ, marran duó keer á túumíŋba. ¹⁸Wúo—sis assó assó ámiŋ alá kí kuo'ŋ káálintá díe—lé kwa nyét le soŋná risín. ¹⁹Marran ăw ná maŋg kwã uuŋa oos asá jalun kaŋin írsino álán kwa kerŋa—sí dóra awí, kí idin álán uuŋa'ŋ dáálí líriná weyye írsino. ²⁰Bãrŋa, kieŋ tabuŋa'ŋ járriŋa—lé dogílá dokkéŋa a baŋba. ăw ná jittin—lé dogólá dokkéŋa baŋ. marran kieŋ tabuŋa'ŋ járriŋa—lé ăw ná kwa appãŋa baŋ. ²¹Dáálí—le in rímmen ena Loŋpii ná in belé'ŋ kí jãra'ŋ káálintá na kí jãra'ŋ utoŋa ká ásán kin kwa—sí írsino, marran yeŋ bá sín kaŋná ná ísín kel á kaameba. ²²Naa ila dol alá kí kuo'ŋ káálintá risín see jã'i wãri kwã—le ósom—ii, na yé kila kwa—lé ósom áiba asá see jã'i kaŋin. ²³Marran ila domon dol alá kie Wúo'ŋ domon tawrá kawítiya see jã'i kwã—le ósom—ii, na yé kila kwa—lé ósom áiba alá see jã'i wãri kwã ge. Na naa abás maŋg kwã nyét lóo tog kãtíya na kwa nyét kí kuo'ŋ káálintá kírsinã na jurguló kwã, wala gal see jã'i wãrig kwã maŋg kwã'ŋ dió karie in ân aãŋal bâ biŋa—sí áisa tabuŋa bitul? ²⁴Marran abá kwa nyét Wúo'ŋ domon—sítawrá kawítiya, na jurguló duŋo wala gal see jã'i wãri duŋo maŋg kwã'ŋ dió kãri kieŋ beléŋa alá bí kwa nyét bírsin nás kel aam bá kéŋ kattien—sí jãni íri jábítiya ²⁵Ila duó—sí bás ari it bétel ân yé díe—lé kwa nyét kel aam. Déŋ kilmã'ŋ bútuŋa bá nyét tawrá jáwintíya na kin dorá bá tabu sugúm jábí ná Wúo—sí baŋi piá. Na kí uto'ŋ paalan in kwã na kí see'ŋ see Wúo ân díŋ tês—lé kee. ²⁶Maŋg kwã'ŋ taraas jôn: Kúin bãrŋa na naa kaa nín bâ gël? Abá baŋi jã'ŋ lóo tog dorool bindel, duó díg ásán bá láílá kee, na duó keer nás guud kee, na keer gal nás tawrá jawí kee ân Wúo—lé êl, na keer gal ásán kuo'ŋ dáálí—le kuo'ŋ domon kee, na keer gal ásán kuo'ŋ dáálí—sí gáwwíteŋ pii. kin nyét ăw ná maŋg kwã'ŋ jãŋ kaŋkãrã ge. ²⁷Abá duó díg kí ila kuo'ŋ dáálí risín bá ăw ná déllin kwa ăw gé wala gal abá soŋná ge bá ăw ná déllin kwa iis gé, díg bára'ŋ kaŋi'ŋ eré na díg ná ăw nás gáwwíteŋ pii. ²⁸Marran abá gawwãt á keba, maŋg kwã—le duó alá ila kuo'ŋ dáálí risín bá ăw ná dirrig oón nás déŋ suur na Wúo—sí risinjó.²⁹Ăw ná kwa ăw wala iis Wúo'ŋ domon tawrá kawíya, na kwa kerŋa nás gal ari id kãtkol alá kãmiŋa.³⁰Marran abá duó díg Wúo'ŋ domon

tawrá jáwíti duó keer alá íde ǎw twrás jawí bóiti, duó al' risiŋ b' ǎw ná keer. ³¹Íláŋ ná bí tog tog bán Wúo'ŋ domoŋ—sí tawrá bawí ásáŋ kwa nyét kíwíya na kwa nyét—sí kurro eerŋol. ³²Na kila kwa'ŋ kuo alá Wúo'ŋ domoŋ—sítawrá kawítiya bás kila kwa'ŋ taála—lé tiili al' kírsiŋa. Na bá ǎw nás kíeŋ kilmaŋa—lé áreŋa gé álán ila jírsiŋo—sí kase ná gal duó keer—sí kundíya ná risiŋó. ³³Wúo jurró'ŋ Wúo áiba, marran ǎpŋi'ŋ Wúo—ii. ³⁴In ná Wúo'ŋ kwa'ŋ masíŋ kwǎ nyéttiŋ'ŋ dió. ³⁵Yáa masíŋ' kwǎ'ŋ dió ǎw ná dirrig ǎw. Íláŋ ná yeeŋ—sí ás kíneliba álán kwa'ŋ tabu'ŋ kírsiŋa marran ásáŋ kilmaŋa tiyyá kaŋiŋ inná ǎlbá Músa'ŋ dáálí beléŋ. Na abá kôili ásáŋ ǎri díŋ kíwíyal bá ǎw ná kíeŋ jaréŋa—sí tón kíleli.Íláŋ ná ôra—ii álán yáa masíŋ jírsiŋo—lé risiŋ. ³⁶Wala Wúo'ŋ belé díe—lé la koro? Wala bá déllŋ kila kwa ban alá Wúo'ŋ belé déllŋ díe—lé paago? ³⁷Abá duó díŋ kee ná déeŋ suur—sí domoŋ duŋo wala kuo duŋo tiél, bá ǎw nás nyéttiŋ in loŋ ǎri aisa ká rímmen ǎw ála Loŋpiŋ nurgú—ii. ³⁸Marran abá duó díŋ kee nás in uu—sí núŋí jéepel, Yee—sí kí déeŋ dorool bá sŋn núŋí kaápal. ³⁹Naa kúŋ bǎrŋa ǎw ná Wúo'ŋ domoŋ—sí kí zendíe tawrá bawí, na duó tog dog—sí as bawríŋiba álán kí kuo'n káálíntá risiŋó. ⁴⁰Marran ǎri bí ǎri bán kí dorá taraas na déeŋ lô eeŋ.

Magara 15

¹Na kúŋ bǎrŋa, Ká undígí'ŋ nás kin belé tullé'ŋ loŋála, alá bí see béyé ála díeŋ seejǎ déeŋ írí dág kírel. ²Abá ilá belé putó bél aís ká káwli álán díeŋ seejǎ hoo á eŋba. ³Idiŋ níá ká bíá biŋa ila kanní asá ká dog omó waar. ǎl jáásoduŋo déeŋ'ŋ woí káŋ kadíeŋa'ŋ níá ǎl bá dombore kwǎ. ⁴Ná ǎl Yé—sí kúriye nás jwala soga iisi'ŋ írí níá ǎl bá dombore risiŋo. ⁵Jáásoduŋo Kǎpba síis lónóla ná dog sí Majira wayyeŋa ǎw—sí dog. ⁶Namá dog—sí Majira wayyáŋa oosó—síis soŋa loŋóla kí saa tog ná suŋǎ ere kíyás ná sallá gé ná díi na kusíŋi. ⁷Lia dog namás Yaguba—sí ná domoŋkwa kereŋa—sí. ⁸Karíkwaŋ karí namás Ka—sí loŋóla dog ǎl dog níi kakkíe á aŋaba. ⁹Idiŋ ná Donoŋkwaŋ kiríkwaŋ aŋ, Ná ká in á loŋba álán gis domoŋduŋo tírí kawí, idiŋ ná ká Wúo'ŋ masík—sí saa bíleŋ aa. ¹⁰Maraŋ kí Wúo'ŋ nimá Ká namá Kaŋ in namá kí déeŋ nimai dúi—ii lé in lá nyét Ká díe—lé nyét táári suŋǎ tokké aá maraŋ ká á aŋba maraŋ déeŋ nimá dúi—ii írí. ¹¹Maraŋ álán Ká aŋ wala yeeŋ—gé Kí bá nyét Wúo'ŋ—gís risiŋ álán bí seejǎ ban. ¹²Ná abá Jáásoduŋo risiŋol ása woí—lé jawla, ai loŋ díi díeŋ dió in kámíŋá waítóla ása á kwalítíyaba. ¹³Maraŋ ábas waítóla á kwalítíba in bá loŋ Jáásoduŋo dog asá á jwalaba. ¹⁴Ná abá Jáásoduŋo as jwalaba, dáŋ guud'ŋ jawli kába hoo ná díe; b seejǎ dog bá hoo. ¹⁵Ná in dog namái kíŋá uudí ná kí Wúo'ŋ kuŋikwǎ piyékwǎ kídelíŋ. idiŋ ná kí in kámíŋá asá Jáásoduŋo waí—lé jawla. maraŋ nás yé ájwlabá ná abá see waítóla as kawlítíyaba. ¹⁶maraŋ ábas waítóla á kwalítíyaba, Jáásoduŋo'ŋ dog as jawlabá. ¹⁷Ná abás Jáásoduŋo as jawlabá, díeŋ seejǎ hoo ná Bí bás kíeŋ kadíeŋa—lé bíŋi. ¹⁸Ná kila ǎl Jáásoduŋo'ŋ—lé kúsíŋi bá dog paníŋ kíŋi. ¹⁹Abá kí dáŋ jaiŋ bá in—ii dellíŋ iní Jáásoduŋo'ŋ—lé kwa nyét—lé Kí ban kwa nyét suŋǎ bíleŋ kaŋ ²⁰Maraŋ naa Jáásoduŋa ǎl kwa nyéttiŋ bíkíri ála kúsíŋi, Yé asá jawlá woí—le. ²¹Niná ǎlbá woí—ii kí duŋo tog' ŋ dorá éla sallá jeŋ dog bá kí duŋo tog'ŋ dorá elé. ²²Niná ǎl ǎlbá kwa Adám—lé nyét kúsíŋi. dog kwa básíŋ Jáásoduŋo—lé nyét sallá kíŋi. ²³Maraŋ duŋo bí duŋo kí déeŋ dorá, ǎlbá ye—ii bíkíri kwa nyéttiŋ, ná kila kwa ǎl Jáásoduŋo'ŋ gé yeeŋ bá sŋn sallá kíŋi jJáásoduŋo'ŋ jel ǎw—lé ²⁴Lia namá daldŋ jání paago, Lia yé namá kuríŋ Wúo báa—dí iní, Namá lia kuríŋa nyét—sí para pia ná kurokwa—sí kuro ríye. ²⁵Namá kuríŋ nyét déeŋ doŋa eeŋ námá níŋ yé kéeŋ gárima—sí déeŋ táriŋ dūu jaa. ²⁶Lia namá garíma'ŋ báa—sí pera piá ǎl waí karíya. ²⁷Idiŋ ná yé lóta nyét—sí déeŋ tára'ŋ dūu jaa. Maraŋ abá in jwǎ Yé ǎllotá nyét—sí déeŋ táea'ŋ dūu jaa, in namá in áminba ǎl Yé lotá nyét—sí duŋo díŋ lotá—sí déeŋ dūu jaa. ²⁸Maraŋ ǎl lotá nyéttiŋ déeŋ dūu kíŋi, Ná ǎl Kwé ǎl lóto nyét déeŋ dūu kíŋi ná Duŋo ǎl lóta nyét déeŋ dūu kíŋi ila Wúo Loŋpii ǎl lóta nyét dee—lé gé nán dee—lé kíŋi nyét. ²⁹Wala gal kila kwa asá kǎbi kába wáŋi? Ná abá waítóla ás kwalítíyaba píllít, Yeeŋ kaŋ—sí kǎbíŋé? ³⁰Kaŋí ná

kí tin bí tin bá míníja—lé kaŋ?.³¹Ká bá usél kérég! Ná kí see niná asá Ká díeŋ írí doŋóre undélén, dungóréŋ asá ká Jáásodũŋo—lé kaŋ dúíŋ Loŋpii.³²Ká kwa—lé kasa omíti, Abá ká kí karába kéro ípósí ná abás waítóla ás jwalítíyaba?: bundí ná kám ná kaba idíŋ Kí saare kusel." ³³Píeyé ás kawábal: rápiŋ jítí tulléŋa—sí jítí pii.³⁴Ná Ampar tullé dééŋ jaiŋ siníŋi, ná Yé kaŋieŋa—sí tugas betel. idíŋ ná díi díeŋ dió Wúo'ŋ gũud ás kálŋába. Ká in sí idíŋ kwă díeŋ kóra'ŋ.³⁵Marañ dũŋo dig mat in kwă. Waítólá aisíŋ salla kiŋi ná yeeŋ kásíŋ suur kaŋi? ³⁶Bí see gâldána baŋ! abá Jí kóla jusuŋo as jawlítiba namaŋ níŋ wayel.³⁷Ál jí jusuŋo suur álaíba álán eeŋ marañ álán kwě tána, mat níŋ gómoŋ eeŋ wala ari keer.³⁸Marañ Loŋpii—ii na suur iní ila ál Yé kóel álán káni dólaŋ bi dólaŋ bás dééŋ suur kee.³⁹Sũrŋa nyét tog á géba marañ nina asá dildi suur dog na karába keréŋa bás suu'r tog kiŋi n' kíyaŋa dog suur tog kaŋi ná púuna suur tog kaŋi.⁴⁰Idé dog ál jawílí'ŋ sũrŋa kiŋi ná dog suuru'ŋ sũrŋa kiŋi. Marañ bora patta—ii jawílí'ŋ sũrŋa—lé kí sabba dig ná dog boara patta—ii suuru'ŋ sũrŋa—lé dog kí sabba keer.⁴¹Ná dog Dule'ŋ bora patta kee, ná dog Duali'ŋ bora patta kee kí sabba keer, ná dog Uriŋa'ŋ bora patta jaa kee, idíŋ Uriŋa keregé díeŋ bora patta jaa—lé.⁴²Namá dog waítola'ŋ jawal, namá in loŋ inná dolá ál kúsóŋol main sallaŋa ágeba marañ abá kúsóŋol namás jawal ná sallá kiŋi.⁴³Jusúŋo—lé bá lóta hoo gé marañ jawal namás bora patta kawé, idíŋ ná jusúŋo—lé díabagé marañ jawla—lé kaŋkíre—gé.⁴⁴Jusúŋo—lé bás suur hoo kiŋi marañ jwala—lé namás suur kuo'ŋ kiŋ, abá suur hoo kwaŋ bá Ye—ii ná suur kuo'ŋ kundélin.⁴⁵Namá ye—ii ná in rimmeŋ kéná, Ádam dig kwaŋ ál suur sallá kéná: Ná Ádam kaŋíkwaŋ ál kuo'ŋ sallaŋa'ŋ janídũŋo kéná.⁴⁶Marañ kuo sallaŋa ágeba ál waar uduŋa, marañ suur—ii ná tabuŋ undílul main.⁴⁷Daldí dig kwaŋ—sí ál suuru—lé kawé. ná daldí áw kwaŋ ál jawílin.⁴⁸Niná ál Daldí dig kwaŋ suuru—lie kééŋ kaŋijulo kwaŋ dog suuru'ŋ gé. Ná niná ál daldí áw kwaŋ jaw'li'ŋ dog kééŋ kaŋijuló kwaŋ bá jawílin gé.⁴⁹Niná álbás Kí daldí suuru'ŋ kwaŋi jaluma ál suuru—lé, Kí dog básíŋ daldí áw kwaŋ'ŋ jaluma kaŋ ál jawíldũŋoŋi.⁵⁰Ná bãrŋa bá ye—ii ál gís wă, suur ná kewa á geba ál Wúo'ŋ kuríŋ—lé kárítíe. ná dog waítólá á geba ná sallaŋa'ŋ oró piá.⁵¹bagíl ká biŋa—sí in buti—ii ál gís see—lé arráná; Kí aŋ kúsúba marañ básíŋ kaŋiŋo.⁵²Kí básíŋ kí selemeŋ tog kaŋiŋo niná niŋi'ŋ jâŋo, âmbáya kaŋíkwaŋ—lé, idíŋ ná ambáya dig kwaŋ ásán waítólá kíc salla kiŋi.⁵³Idíŋ álán in suur ál jítí kundélin álán suur it—lé káyé ál jítí á undélinba.⁵⁴Marañ babá in suur ál jítí undélin it—lé káyé ál jítí á undélinba, ná abá in suur ál rubba—ii it—lé káyé ál rubba aái—ba, lia namá ila paago ál in rimmeŋ eŋa, waí—sí ál jópó jíŋó.⁵⁵Ál in beléŋ waí díeŋ jópó alá kee? Waí díeŋ jôŋ alá kee?".⁵⁶Waí'ŋ lóo ál kaŋieŋa—lé, Ná kuro'ŋ dáálí ál kaŋieŋa—gé.⁵⁷Marañ assó—ii Wúo—sí, Yé ál gí Kiŋa jopó iní kí Jáásodũŋo'ŋ dorá.⁵⁸Kúíŋ bãrŋa puttó Wúo—lé ná Loŋpii'ŋ táarí—lé puttá bariŋ ásán hoo á buróba.

Magara 16

¹Ná Wúo'ŋ kwa takíŋa'ŋ dorolí'ŋ jaŋ, Ká Galatíŋa'ŋ Masiki'ŋ kwa—sís kwă álán Bí dog innálaŋ báa.²Loolín soga'ŋ dig—lé álán duó bi duó ari dig tuga jawríti lia ál Yé taga jawríti. in báa ásán ari dig baŋ á ká éla.³Abá Ká aago ká baŋ ila duó—sí díeŋ donoŋ, yé áisíŋ kíeŋ wadánja Jursalam paagó.⁴Ná abá ká waíŋ eŋa namá kíc arrá koo.⁵Marañ ká álán díe—lé ányó bás kí Makadonía'ŋ dió andel. idíŋ ná ká kí dééŋ dió síŋ ando.⁶Ná mat síŋ dee—lé dílin soga—lé tin—sí ando. mat dúíŋ dorá—lé bányíŋi sabba ál ká inní.⁷Idíŋ ná ká á wóel ba álán gí bí kaŋíl marañ bá wóel síŋ kí díeŋ dió ando, marañ dog in wóel síŋ kí kiŋi soga díi ando abás Loŋpii dína.⁸Marañ ká ásán Ipásís óoŋ namá níŋ pentíosíŋ soga paago.⁹Idíŋ wérré saa wásó palíŋi ká—sí ná dog gárima ál suŋŋá ge.¹⁰Ná abá Timosi paago díe—lé kalí ábab idíŋ ná Yé dog Loŋpii'ŋ táarí in pii niná Ká.¹¹Á bundíba ásán duó Yé—sí niŋi jâb marañ bányíŋi gís dééŋ dorá kí aape, idíŋ ná ká Ye—sí áán álán él nás ki bãrŋa bulo.¹²Marañ Áppolon bãrŋa ká Biŋa—sí suŋŋá gí kuró aní ásán yé bitíre bãrŋa.

Marañ yé á wóeliŋba gí buló ass álán gi kí keer–lé buló babara nás in tin buló. ¹³Tullên bagíl ná díen seejâi puttó baríŋ in baríŋ niná kwa keyá kačkíreŋa. ¹⁴Ná it ál baw álán kí joini bôw. ¹⁵Bí bálon–sí Stípana'ŋ togí'ŋ Yeeŋ ál seejâikwa waar kwa gé in Antakia. Ná yeeŋ kíeŋ sũrŋa kayé álán Lonpii'ŋ toŋi'ŋ táári kawa naa ká biŋa gís sartíŋ aw. ¹⁶Álán kwa kiníŋ–sí bagí baní naman kwa keer ál gís kanyítie yeeŋ ká kíc táári arra äw. ¹⁷Ká kilma saa gí simmó eŋa ál Sitipan ná Portansus ná Akaikus idíŋ yeeŋ kúíŋ janyíŋi kwan kaŋi ál bí wari baŋá. ¹⁸Idíŋ ná yeeŋ kí see kúíŋ janyíŋi kwan kaŋi naman dog biŋa–sí. ¹⁹Asía'ŋ Masík gí doŋa iní na Apuila na Prsiliyadog gí doŋa kannie Lonpii–lé naman Masikkwä ál déeŋ toŋ kaŋi. ²⁰Ná Bärŋa nyéttiŋ gé doŋa kanie, doŋa'ŋ janí aapeŋi'ŋ. ²¹Ká aŋ Paul nás kí rimmeŋ áa kí dúíŋ doŋa. ²²Abá duó kee ná Lonpii–sí áwóel ila duó bá nálalége dáíŋ Lonpii'ŋ jaŋálé. ²³Kálaŋ dáíŋ Wúo'ŋ jáásodũŋo'ŋ tullíŋ kíc bááŋ. ²⁴Dúíŋ joini díe–lé kí Lonpii Jáásodũŋo'ŋ kona.